

โครงการ ๑๐๐ ปี การสาธารณสุขไทย (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๑)

๑. หลักการและเหตุผล

หากนับตั้งแต่การก่อตั้งกรมสาธารณสุขขึ้นมาในกระทรวงมหาดไทย ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เพื่อเป็นการรวมเอางานด้านการแพทย์และการสุขาภิบาลที่เคยแยกกันอยู่มาเป็นความรับผิดชอบของหน่วยงานใหม่นี้หน่วยงานเดียว โดยมีกรมพระยาชัยนาทนเรนทร เป็นอธิบดีคนแรก เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๖๑ กรมสาธารณสุขทำให้งานด้านการป้องกันและรักษาสุขภาพของไทย เริ่มลงหลักปักฐานอย่างเป็นรูปร่าง หลังจากที่ก่อนหน้านี้ได้กระจายความรับผิดชอบอยู่กับหน่วยงานต่างๆ กรมสาธารณสุขได้ดำเนินงานจนกระทั่งยกฐานะขึ้นเป็นกระทรวงสาธารณสุขเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๕ ในสมัยรัฐบาลของจอมพล ป. พิบูลสงคราม กระทรวงสาธารณสุข (ที่ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็น กระทรวงสาธารณสุข) ทำให้เกิดนโยบายใหม่ๆ ทางด้านสุขภาพขึ้นมากมาย เช่น การสร้างโรงพยาบาลสำหรับแม่และเด็ก การส่งเสริมการมีบุตร การขยายตัวของโรงเรียนแพทย์ การจัดตั้งโครงการอาหารแห่งชาติ เป็นต้น

ขณะเดียวกัน บริบททางการเมืองระหว่างประเทศในยุคสงครามเย็น ทำให้เกิดความช่วยเหลือในด้านต่างๆ รวมทั้งด้านการสาธารณสุขจากต่างประเทศหลั่งไหลเข้ามาในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก เกิดการรณรงค์เรื่องโรคติดต่อต่างๆ อาทิเช่น การกำจัดโรคเรื้อนและโรคคุดทะราด การพัฒนาเรื่องอนามัยในชนบท เป็นต้น การสาธารณสุขของไทยไปสัมพันธ์กับการทำงานด้านสาธารณสุขขององค์การระดับนานาชาติมากขึ้น ต่อมาถึง เข้าสู่ยุคการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานที่สอดคล้องกับแนวทางขององค์การอนามัยโลก จนมาสู่ยุคปัจจุบันที่เงื่อนไขและเป้าหมายของการทำงานสาธารณสุข ยากที่จะจำกัดเพียงแค่เรื่องของโรคภัยไข้เจ็บและการดูแลรักษาโรค หากแต่หมายถึงการสร้างเสริมสุขภาพและการดูแลอย่างเป็นองค์รวมในทุกมิติของชีวิต

เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ของการแพทย์สาธารณสุขไทยเหล่านี้ ย่อมสำคัญต่อการสร้างความเข้าใจถึงพัฒนาการด้านสุขภาพของสังคมไทยอย่างสัมพันธ์กับบริบทของยุคสมัย เรื่องราวเหล่านี้เป็นสินทรัพย์ทางปัญญาของวงการสาธารณสุขและของสังคมไทย หากไม่มีการบันทึกหรือไม่มีบันทึกเรื่องราวใดๆ ให้สืบค้น เราจะไม่อาจจะเข้าใจได้เลยถึงแรงผลักดัน ปฏิสัมพันธ์ และเงื่อนไขแวดล้อมที่อยู่เบื้องหลังสุขภาพของสังคมไทยมาในอดีตจนนำมาสู่ปัจจุบัน และสร้างควมเป็นไปได้อย่างไร ในอนาคต การเรียนรู้จากอดีตหรือประวัติศาสตร์ ยังทำให้เราได้เรียนรู้ถึงปัจจัยของความสำเร็จและความผิดพลาดในอดีต อันทำให้เรามีโอกาสในการสร้างปัจจุบันและอนาคตในแบบที่พึงประสงค์ได้

ปีพุทธศักราช ๒๕๖๑ จะเป็นวาระครบรอบ ๑๐๐ ปี ของการสาธารณสุขไทย จึงเป็นโอกาสสำคัญที่กระทรวงสาธารณสุขจะมีการทบทวน เรียนรู้และเผยแพร่เรื่องราวความเป็นมาต่างๆ จากประวัติศาสตร์สุขภาพและการแพทย์สาธารณสุขไทย รวมทั้งเป็นโอกาสที่หน่วยงานต่างๆ บุคลากรสาธารณสุขและสาธารณสุขชนจะได้จัดกิจกรรมวิชาการและการเรียนรู้ต่างๆ ร่วมกันและเฉลิมฉลองในเหตุการณ์สำคัญครั้งนี้

นอกเหนือจากกิจกรรมวันสถาปนา กระทรวงสาธารณสุขที่ควรจะต้องจัดขึ้นให้ยิ่งใหญ่กว่าที่ได้ดำเนินการมาเป็นประจำทุกปีแล้ว ในวาระ ๑๐๐ ปี ของการสาธารณสุขไทยนี้ควรจะเป็นโอกาสสำคัญในการ

(๑) วางรากฐานการเรียนรู้จากประวัติศาสตร์ทั้งโดยการจัดให้มีระบบการอนุรักษ์เอกสาร เรื่องราวและวัตถุสิ่งของที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์

(๒) สนับสนุนให้เกิดการศึกษาค้นคว้า เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้านประวัติศาสตร์ สาธารณสุข สุขภาพและการแพทย์ เพื่อให้เข้าใจอดีตเป็นรากฐานการพัฒนาในอนาคต

(๓) สนับสนุนให้เกิดกิจกรรมที่จะทำให้บุคลากรสาธารณสุขเกิดความภาคภูมิใจในความเป็นมาและการบุกเบิกสร้างสรรค์การสาธารณสุขไทยที่เป็นผลมาจากความทุ่มเทของคนรุ่นก่อนๆ

(๔) สร้างการสื่อสารกับสังคมและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความสำเร็จ พัฒนาการและผลงานที่ผ่านมาของระบบสาธารณสุขไทยแก่สาธารณชน

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อเป็นการเฉลิมฉลองการสถาปนากระทรวงสาธารณสุขในโอกาสครบรอบ ๑๐๐ ปีร่วมกันของหน่วยงาน องค์กร รวมทั้งบุคลากรสาธารณสุขและประชาชนกลุ่มอาชีพต่างๆ

๒.๒ เพื่อวางรากฐานการเรียนรู้จากประวัติศาสตร์ทั้งโดยการรวบรวมและจัดให้มีระบบการอนุรักษ์เอกสาร เรื่องราว และวัตถุสิ่งของที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ และสังคมวัฒนธรรมของแต่ละหน่วยงาน รวมถึงเกิดการถ่ายทอดแนวคิดและความรู้ความเข้าใจจากคนรุ่นก่อนสู่คนรุ่นใหม่

๒.๓ สนับสนุนให้เกิดการศึกษาค้นคว้า เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้านประวัติศาสตร์สาธารณสุข สุขภาพ และการแพทย์ เพื่อให้การเข้าใจดีเป็นรากฐานของการพัฒนาในอนาคต

๒.๔ สนับสนุนให้เกิดกิจกรรมที่จะทำให้บุคลากรสาธารณสุขเกิดสำนึกทางประวัติศาสตร์ อันนำไปสู่ความภูมิใจในความเป็นมาและการบุกเบิกสร้างสรรค์การสาธารณสุขไทยที่เป็นผลมาจากความทุ่มเทของคนรุ่นก่อนๆ และศรัทธาในคุณค่าการทำงานด้านสุขภาพและการสาธารณสุขที่มาจากรากเหง้าทางประวัติศาสตร์ในระบบสาธารณสุขไทย

๒.๕ เพื่อการสื่อสารกับสังคมและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความสำเร็จ พัฒนาการและผลงานที่ผ่านมาของระบบสาธารณสุขไทยให้สาธารณชนได้ร่วมกันยินดี

๓. แนวคิดในการดำเนินงาน

ในการจัดงาน ๑๐๐ ปีการสาธารณสุขไทย (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๑) นอกเหนือจากกิจกรรมวันสถาปนากระทรวงสาธารณสุขที่ควรจะได้จัดขึ้นให้ยิ่งใหญ่กว่าที่ได้ดำเนินการมาเป็นประจำทุกปีแล้ว ในวาระ๑๐๐ ปีของการสาธารณสุขไทยนี้ควรเป็นโอกาสกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้จากประวัติศาสตร์ โดยมีแนวคิดสำคัญในการดำเนินงานดังนี้

๓.๑ วาระครบ ๑๐๐ ปีการสาธารณสุขไทย ตั้งแต่วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๒ ตลอด ๑ ปี ถือว่าเป็นช่วงเวลาสำหรับการเฉลิมฉลองวาระ ๑๐๐ ปี การสาธารณสุขไทย โดยจะจัดให้มีกิจกรรมต่างๆ ตลอดช่วงเวลานี้ (Public Health Centennial Campaign)

๓.๒ การจัดกิจกรรมเน้นสร้างการเรียนรู้จากประวัติศาสตร์และพัฒนาการของสาธารณสุขไทยอย่างยั่งยืน โดยจัดให้มีพื้นที่สำหรับจัดแสดงเนื้อหา เรื่องราวและข้าวของ ในรูปแบบของพิพิธภัณฑ์ถาวรขึ้นในหน่วยงานต่างๆ โดยเฉพาะในระดับกรม และจัดระบบการบำรุง รักษาและปรับปรุงเนื้อหาประวัติศาสตร์อย่างต่อเนื่อง แทนที่จะเป็นการจัดนิทรรศการชั่วคราวแล้วทำลายทิ้งเมื่อเสร็จงาน

๓.๓ การเรียนรู้จากประวัติศาสตร์นั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการวางแผนหรือกำหนดนโยบายที่เกิดขึ้นในปัจจุบันหรือต่อไป ในอนาคต ดังนั้นการเก็บรักษาหลักฐานจากการปฏิบัติงานไม่ว่าจะเป็น เอกสาร ตีพิมพ์ จดหมายต่างๆ หรือแม้แต่ วัตถุต่างๆ เอาไว้ด้วยการอนุรักษ์ดูแลรักษาให้ถูกต้องตามหลักวิชาการและจัดระบบเพื่อการสืบค้น รวมไปถึงการพัฒนาปรับปรุงให้เอกสารถูกเก็บรักษาด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ จะทำให้สังคมไทยมีหลักฐานไว้สำหรับที่จะศึกษาค้นคว้าเปรียบเทียบเพื่อเรียนรู้จากการทำงานในอดีต และนำมาปรับใช้กับการทำงานในปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงควรใช้โอกาสการจัดงานครั้งนี้สร้างระบบจดหมายเหตุเพื่อเก็บรักษาเอกสารและหลักฐานสำคัญด้านประวัติศาสตร์การสาธารณสุขไทยให้ยั่งยืน

๓.๔ จำเป็นต้องมีการสนับสนุนการศึกษาค้นคว้าวิจัยด้านประวัติศาสตร์สาธารณสุขเพื่อสร้างองค์ความรู้ และการสร้างแหล่งข้อมูลวิชาการประวัติศาสตร์สุขภาพเพื่อให้เกิดการพัฒนาทางวิชาการด้านประวัติศาสตร์สาธารณสุขอย่างต่อเนื่อง การจัดงาน ๑๐๐ ปีการสาธารณสุขไทยครั้งนี้จึงจะต้องเน้นกิจกรรมด้านวิชาการและพัฒนาให้เกิดหน่วยงาน นักวิชาการและความร่วมมือทางวิชาการที่จะทำให้การทำงานพัฒนาด้านนี้ได้ต่อไปในระยะยาว

๓.๕ จำเป็นต้องมีการผลิตสื่อเพื่อการเรียนรู้ สื่อประชาสัมพันธ์ และกิจกรรมการเผยแพร่อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะภาพยนตร์สารคดีประวัติศาสตร์ หนังสือเกี่ยวกับเรื่องราวประวัติศาสตร์ และการเผยแพร่เนื้อหาผ่านสื่อมวลชนต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจและความภาคภูมิใจในรากเหง้าทางประวัติศาสตร์ของการสาธารณสุขไทย

๔. แนวทางการดำเนินงาน

๔.๑ การจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ถาวรและหอจดหมายเหตุของกระทรวงสาธารณสุข

เพื่อให้กระทรวงสาธารณสุขมีพื้นที่จัดแสดงเรื่องราวประวัติศาสตร์และมีการพัฒนางานด้านพิพิธภัณฑ์ให้สามารถอนุรักษ์ข้าวของ และจัดแสดงเนื้อหาประวัติศาสตร์เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านประวัติศาสตร์สุขภาพและการสาธารณสุขที่ถาวรและมีความยั่งยืน จึงควรมีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

๔.๑.๑ จัดให้มีพิพิธภัณฑ์กลางของกระทรวงสาธารณสุขขึ้น เพื่อนำเสนอประวัติศาสตร์ ๑๐๐ ปีของการสาธารณสุขไทย โดยใช้อาคาร เรือนไทย กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก จัดตั้งเป็น “พิพิธภัณฑ์การสาธารณสุข และการแพทย์ไทย” โดยให้มีเนื้อหาทั้งเรื่องราวในประวัติศาสตร์ ๑๐๐ ปีของการสาธารณสุขไทยและพิพิธภัณฑ์ ด้านการแพทย์แผนไทย โดยดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนวันสถาปนากระทรวงสาธารณสุข วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ปี พ.ศ. ๒๕๖๑

๔.๑.๒ ให้ทุกกรมในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขจัดทำพิพิธภัณฑ์หรือพื้นที่ จัดแสดงประวัติศาสตร์และพัฒนาการของงานที่กรมรับผิดชอบขึ้นเป็นการถาวร โดยให้ดำเนินการแล้วเสร็จและเปิดให้สาธารณชนเข้าชมได้อย่างซ้ำ ในวันสถาปนากระทรวง ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

๔.๑.๓ สนับสนุนและพัฒนางานหอจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ สุขภาพไทย ซึ่งได้มีการดำเนินการเบื้องต้นโดยสำนักวิจัยสังคมและสุขภาพ สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์มาก่อนหน้านี้แล้ว เพื่อให้มีการอนุรักษ์เก็บรักษาและให้บริการใช้ประโยชน์จากเอกสารเก่าทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญได้ครบถ้วนแล้ว และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยใช้อาคารคลังพัสดุ ซึ่งมีโครงสร้างการก่อสร้างใกล้เคียงกับ บมตฐานอาคารหอจดหมายเหตุอยู่แล้ว มาปรับปรุงเป็นอาคารหอจดหมายเหตุสุขภาพไทย โดยดำเนินการให้แล้วเสร็จเพื่อเปิดอาคารอย่างเป็นทางการในโอกาสครบรอบ ๑๐๐ ปีการสาธารณสุขไทยในวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ และจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านหอจดหมายเหตุฯ ดังกล่าว

๔.๒ การส่งเสริมการศึกษาวิจัยและงานวิชาการด้านประวัติศาสตร์สาธารณสุข

๔.๒.๑ ให้มีการจัดทำวาระการวิจัยด้านประวัติศาสตร์สาธารณสุขและมอบหมายให้สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) จัดทำแผนงานการวิจัยและ มีระบบการสนับสนุนการวิจัยด้านประวัติศาสตร์การแพทย์และการสาธารณสุขอย่างต่อเนื่องขึ้น

๔.๒.๒ ให้หน่วยงานด้านวิชาการและการวิจัย รวมทั้งสถาบันการศึกษาในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขดำเนินการเพื่อให้เกิดงานศึกษาวิจัยด้านประวัติศาสตร์สาธารณสุข และจัดพิมพ์เผยแพร่ผลงานเป็นส่วนหนึ่งของการเฉลิมฉลองวาระ ๑๐๐ ปีการสาธารณสุขไทย

๔.๒.๓ จัดให้มีการประชุมวิชาการด้านประวัติศาสตร์การสาธารณสุขประจำปี เพื่อเป็นเวทีสำหรับการนำเสนอและกระตุ้นให้เกิดการศึกษาค้นคว้าประวัติศาสตร์สาธารณสุขอย่างต่อเนื่องทุกๆ ปี

๔.๓ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

๔.๓.๑ ให้ทุกกรมในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขจัดพิมพ์หนังสือเผยแพร่ผลงานและพัฒนาการสาธารณสุขเป็นส่วนหนึ่งของการเฉลิมฉลอง ๑๐๐ ปีการสาธารณสุขไทย

๔.๓.๒ จัดพิมพ์หนังสือ รอยเวลา เส้นทางประวัติศาสตร์สุขภาพไทย (ฉบับ ๑๐๐ ปีการสาธารณสุข) โดยจัดทำเนื้อหาเกี่ยวกับการดำเนิน งานของกระทรวงสาธารณสุขและหน่วยงานต่างๆ ของกระทรวง รวมไปถึงเรื่องราวประวัติศาสตร์ของภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์สุขภาพให้ครบถ้วน เพื่อเป็นหนังสือที่ระลึกสำหรับงาน ๑๐๐ ปีการสาธารณสุขไทย

๔.๓.๓ จัดทำภาพยนตร์สารคดี ๑๐๐ ปีสาธารณสุขไทยเป็นตอนสั้นๆ ๑๐๐ ตอน โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับ “บุคคล ความคิด สิ่งประดิษฐ์ และเรื่องราวในประวัติศาสตร์สาธารณสุขไทย” ออกเผยแพร่ทางสถานีโทรทัศน์และทางสื่อออนไลน์ตลอดระยะเวลา นับจากเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๑ ถึง พฤศจิกายน ๒๕๖๒

๔.๔ Public Health Centennial Campaign

จัดกิจกรรมรณรงค์ด้านสาธารณสุข ตัวอย่างเช่น

๔.๔.๑ ปรับปรุงการสุขภาพิบาลทั่วประเทศ โดยการระดมความร่วมมือจากองค์กรต่างๆ และอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) ทั่วประเทศ

๔.๔.๒ ปรับปรุงภูมิทัศน์ทางกายภาพของกระทรวงสาธารณสุข และโรงพยาบาลทั่วประเทศ เพื่อสร้าง Healing environment

๔.๔.๓ สํารวจผู้สูงวัยอายุ ๑๐๐ ปีหรือมากกว่าทั่วทุกพื้นที่ และมอบรางวัลเชิดชูคุณค่า

๔.๔.๔ คัดเลือกบุคคลต้นแบบในประวัติศาสตร์สาธารณสุข ได้แก่ บุคลากร ๑๐๐ ปีทรงคุณค่า อาสาสมัคร ๑๐๐ คน และ ๑๐๐ ชุมชนต้นแบบ

๔.๔.๕ จัดทำหนังสือ “๑๐๐ เรื่องสุขภาพต้องรู้ คู่ครัวเรือน” เป็นคู่มือให้ความรู้สำคัญๆ ในชีวิตประจำวัน และเผยแพร่เป็นของที่ระลึกในวาระครบ ๑๐๐ ปีการสาธารณสุขไทย

๔.๔.๖ จัดงานมหกรรม ๑๐๐ ปี การสาธารณสุขไทย เพื่อให้ทุกหน่วยงานร่วมกันจัดงานเฉลิมฉลองและแสดงผลงาน

๕. ขั้นตอนการดำเนินการ

โครงการนี้มีขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

๕.๑ จัดตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดงาน ๑๐๐ ปี การสาธารณสุขไทยขึ้น เพื่ออำนวยการ และผลักดัน ให้การจัดงาน ๑๐๐ ปีการสาธารณสุขไทยดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีมอบหมายให้สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นเลขานุการ

๕.๒ จัดตั้งคณะกรรมการ ดำเนินงาน จัดงาน ๑๐๐ ปี การสาธารณสุขไทย เพื่อบริหารจัดการและประสานความร่วมมือ และสนับสนุนกิจกรรมด้านต่างๆ ให้ดำเนินไปได้บรรลุเป้าหมาย

๕.๓ จัดตั้งคณะกรรมการวิชาการเพื่อให้การสนับสนุนและเป็นที่ปรึกษาด้านวิชาการให้แก่หน่วยงานต่างๆ ที่จะดำเนินงานจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ จัดแสดงนิทรรศการด้านประวัติศาสตร์ หรือจัดกิจกรรมต่างๆ

๕.๔ ประชุมวางแผนการดำเนินงานร่วมกันของหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้ข้อเสนอแนะขั้นตอน วิธีการดำเนินงานและการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕.๕ มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดเตรียมแผนงานและดำเนินโครงการเพื่อร่วมเฉลิมฉลองในวาระ ๑๐๐ ปี การสาธารณสุขไทย (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๑) ตามแนวคิดและแนวทางการดำเนินการที่ได้เสนอในโครงการ

๕.๖ จัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามความจำเป็น

๕.๗ ติดตามการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

๖. ระยะเวลาดำเนินการ ๓ ปี ตั้งแต่ ตุลาคม ๒๕๕๙ – กันยายน ๒๕๖๒

๗. งบประมาณ กระทรวงสาธารณสุข และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๘. หน่วยงานรับผิดชอบ สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ ร่วมกับหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๙.๑ มีหอจดหมายเหตุของกระทรวงสาธารณสุขสำหรับจัดเก็บเอกสารและวัตถุสิ่งของสำคัญทางประวัติศาสตร์ ๑ แห่ง

๙.๒ มีแผนงานสนับสนุนการศึกษาค้นคว้าความรู้ด้าน ประวัติศาสตร์ สาธารณสุข สุขภาพ และการแพทย์

๙.๓ บุคลากรสาธารณสุขได้รับแรงบันดาลใจและภาคภูมิใจจากกิจกรรมเรียนรู้ที่เกิดขึ้น

๙.๔ ภาพลักษณ์และผลงานความสำเร็จของการสาธารณสุขไทยเผยแพร่ในสื่อต่างๆ ในสังคมไทย

ลงชื่อ.....ผู้เสนอโครงการ

(นายโกมาตร จึงเสถียรทรัพย์)

ผู้อำนวยการสำนักวิจัยสังคมและสุขภาพ

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบโครงการ

(นายสมยศ ศรีจารนัย)

ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติโครงการ

(นายณรงค์ สหเมธาพัฒน์)

ปลัดกระทรวงสาธารณสุข